

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 34/04-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. mája 2004 v senáte zloženom z predsedu Eduarda Báránaya a zo sudcov Juraja Babjaka a Ľubomíra Dobríka prerokoval sťažnosť K. P., K., zastúpenej advokátkou JUDr. M. S., K., ktorou namietala porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Okresným súdom Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 27 C 645/99, a takto

r o z h o d o l :

1. Právo K. P. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 27 C 645/99 **p o r u š e n é b o l o .**

2. Okresnému súdu Košice II p r i k a z u j e vo veci sp. zn. 27 C 645/99 konať bez zbytočných priet'ahov.

3. K. P. p r i z n á v a primerané finančné zadosťučinenie v sume 30 000 Sk (slovom tridsaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Košice II p o v i n n ý jej zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Košice II j e p o v i n n ý nahradiť K. P. trovy právneho zastúpenia vo výške 9 340 Sk (slovom deväťtisícristoštyridsať slovenských korún) na bankový účet právnej zástupkyne JUDr. M. S. do pätnástich dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Sťažnosti K. P. vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. januára 2004 doručená sťažnosť K. P., K. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. M. S., K., ktorou namietala porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) Okresným súdom Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 27 C 645/99.

Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 34/04-8 zo 4. februára 2004 prijal sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie.

Na výzvu ústavného súdu účastníci konania oznámili, že súhlasia s prerokovaním veci bez ústneho pojednávania. Z uvedeného dôvodu ústavný súd využil možnosť postupu

podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a upustil od ústneho pojednávania, pretože vzhľadom na charakter veci, kde je rozhodujúci prehľad spisu, nemožno od ústneho pojednávania očakávať ďalšie objasnenie veci.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uvádza, že 27. augusta 1999 podala so svojou kolegyňou I. Š., K. (ďalej len „navrhovateľka v druhom rade“) okresnému súdu návrh na začatie konania proti spoločnosti CASSOPEK, spol. s r. o., Košice (ďalej len „odporca“), ktorým sa od odporcu domáhala zaplatenia sumy 5 636,70 Sk. Podľa tvrdenia sťažovateľky nezákonným uznesením z 1. marca 2002 č. k. 27 C 645/99-8 okresný súd vylúčil na samostatné konanie nárok sťažovateľky a po roku ďalším uznesením zo 6. februára 2003 č. k. 27 C 645/99-10 správne, ale neskoro uznesenie z 1. marca 2002 zrušil.

Sťažovateľka podala 12. januára 2004 sťažnosť predsedovi okresného súdu, ktorý podľa jej tvrdení ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu na jej sťažnosť neodpovedal.

Sťažovateľka vzhľadom na prieťahy v konaní spôsobené okresným súdom žiada, aby ústavný súd vyslovil porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prieťahov. Sťažovateľka zároveň požaduje priznanie finančného zadosťučinenia v sume 50 000 Sk a náhrady trov právneho zastúpenia.

Predseda okresného súdu sa na výzvu ústavného súdu z 18. marca 2004 vyjadril k sťažnosti stanoviskom doručeným ústavnému súdu 5. apríla 2004. Uvádza, že sťažovateľka podala okresnému súdu žalobu 28. júla 1999, avšak s podaním návrhu si nespĺnila zo zákona vyplývajúcu poplatkovú povinnosť, ktorú splnila až na základe výzvy súdu 23. februára 2001.

Druhá zo žalobkýň, ktorej bola výzva na zaplatenie súdneho poplatku doručená 15. februára 2001 a opätovne 29. januára 2002, si poplatkovú povinnosť splnila 27. februára 2002. Keďže doklad o zaplatení súdneho poplatku bol do spisu založený zrejme oneskorene (vychádzajúc zo žurnalizácie spisu), sudkyňa uznesením z 1. marca 2002 konanie vo vzťahu k navrhovateľke v druhom rade a odporcovi zastavila a konanie o nároku sťažovateľky vylúčila na samostatné konanie. Po zistení uvedenej skutočnosti a zaplatení súdneho poplatku bolo uznesením zo 6. februára 2003 rozhodnutie z 1. marca 2002 zrušené.

Zákonná sudkyňa JUDr. A. G. nastúpila 15. februára 2003 na materskú dovolenku a vec bola v súlade s rozvrhom práce pre príslušný kalendárny rok pridelená do súdneho oddelenia JUDr. A. P., ktorý dal v januári 2004 pokyn pre doručenie uznesenia odporcovi a v marci 2004 určil termín pojednávania na 14. apríl 2004.

Vzhľadom na chronológiu úkonov vykonaných v predmetnej veci predseda okresného súdu pripúšťa určité prieťahy v konaní. Tie boli podľa neho spôsobené samotnou sťažovateľkou a ďalšou žalobkyňou, pretože si nespĺnili poplatkovú povinnosť v súdom stanovenej lehote.

Objektívnymi dôvodmi, ktoré ovplyvnili dĺžku konania, boli aj zmena zákonného sudcu v konaní a enormná zaťaženosť sudcov. Sudcovia, ktorí prevzali niekoľko sto spisov, sa so spismi mohli len postupne oboznamovať a vykonávať v nich úkony. Na záver predseda okresného súdu uvádza, že na sťažnosť sťažovateľky na prieťahy v konaní odpovedal v zákonom stanovenej lehote.

II.

Ústavný súd na základe sťažnosti sťažovateľky, stanoviska predsedu okresného súdu a najmä spisu okresného súdu sp. zn. 27 C 645/99 zistil nasledovný priebeh a stav konania:

Sťažovateľka doručila 28. júla 1999 okresnému súdu návrh na začatie konania proti odporcovi vo veci zaplattenia sumy 7 686,70 Sk, ktorý podala spolu s navrhovateľkou v druhom rade. Sťažovateľka pracovala u odporcu ako predavačka v apríli 1999, pričom pracovný pomer jej skončil 30. apríla 1999 dohodou o rozviazaní pracovného pomeru.

Odporca jej odmietol zaplatiť mzdu za apríl 1999 v sume 5 636,70 Sk s odôvodnením, že sťažovateľka má uhradiť sumu 1 500 Sk za školenie v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov. Odporca tvrdil, že v prípade skončenia pracovného pomeru do jedného roka sa sťažovateľka ústne zaviazala sumu za školenie uhradiť. Sťažovateľka uviedla, že sa k tejto skutočnosti nezaviazala a keďže odporca ani jej ani navrhovateľke v druhom rade mzdu do 28. mája 1999 neuhradil, sú nútené svoj nárok vymáhať pred súdom.

Opatrením predsedu súdu č. k. Spr. 8/00-6 z 23. novembra 2000 bola vec sp. zn. 27 C 645/99 presunutá do súdneho oddelenia JUDr. A. G. Sudkyňa okresného súdu nariadila 13. decembra 2000 doručiť sťažovateľke a navrhovateľke v druhom rade výzvy na zaplattenie súdneho poplatku v lehote siedmich dní od ich doručenia. Výzvy boli okresným súdom vypravené 7. februára 2001. Doručenie výzvy sťažovateľke bolo vykázané 15. februára 2001, pričom uhradenie súdneho poplatku bolo okresnému súdu doručené 23. februára 2001. Sťažovateľka teda súdny poplatok uhradila v súdom stanovenej lehote.

Navrhovateľka v druhom rade predmetnú výzvu prevzala 15. februára 2001, pričom súdny poplatok v stanovenej lehote neuhradila. Okresný súd vykonal 17. júla 2001 úkon smerujúci k zisteniu úhrady súdneho poplatku zo strany navrhovateľky v druhom rade, ale v spise sa nenachádzajú záznamy o opísaní, porovnaní a vypravení tejto urgencie.

Z úradného záznamu z 2. októbra 2001 vyplýva, že okresný súd zisťoval, či bol uvedený súdny poplatok uhradený. Okresný súd dal 22. októbra 2001 pokyn na urgovanie zaplattenia súdneho poplatku, pričom táto urgencia bola súdom vypravená 14. januára 2002 a navrhovateľke v druhom rade bola doručená 29. januára 2002. Úhrada súdneho poplatku bola okresnému súdu doručená 27. februára 2002, pričom na prvej strane tohto tlačiva je

uvedený úradný záznam, že predmetná výzva bola doložená do spisu a predložená predsedníčke senátu 12. mája 2002.

Okresný súd uznesením z 1. marca 2002 č. k. 27 C 645/99-8 konanie vo vzťahu k navrhovateľke v druhom rade zastavil z dôvodu neuhradenia súdneho poplatku a konanie o nároku sťažovateľky vylúčil na samostatné konanie.

Okresný súd uznesením zo 6. februára 2003 č. k. 27 C 645/99-10 zrušil uznesenie z 1. marca 2002 č. k. 27 C 645/99-8 s odôvodnením, že súd v čase vyhotovenia zrušeného uznesenia nevedel o splnení poplatkovej povinnosti navrhovateľky v druhom rade. Okresný súd predmetné uznesenie zaslal aj odporcovi, ale doručenie nebolo vykázané.

Okresný súd dal 21. januára 2004 pokyn na doručenie tohto uznesenia na aktuálnu adresu odporcu v zmysle výpisu z obchodného registra okresného súdu. Doručenie odporcovi bolo vykázané 20. februára 2004.

Okresný súd stanovil 9. marca 2004 termín pojednávania na 14. apríl 2004, pričom doručenie odporcovi nebolo vykázané. Na pojednávaní 14. apríla 2004 sa osobne zúčastnili sťažovateľka a navrhovateľka v druhom rade, odporca bol neprítomný bez ospravedlnenia. Pojednávanie bolo uznesením odročené na 7. júl 2004. Okresný súd požiadal 21. apríla 2004 Mestskú políciu Košice o doručenie predvolania na pojednávanie určené na 7. júl 2004 odporcovi.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov, ako aj vyslovenia porušenia svojho práva upraveného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, v zmysle ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Len prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby neodstráni a nemôže odstrániť. Až právoplatným rozhodnutím, bez ohľadu na to, či vyznie v prospech alebo neprospech účastníka, sa vytvára právna istota. Preto na naplnenie ústavného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby všeobecný súd iba o veci konal a nerozhodol ju s účinkami právoplatnosti a prípadne vykonateľnosti svojho meritórneho rozhodnutia.

Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa naplní, ako to konštantne ústavný súd vo svojich rozhodnutiach uvádza, až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadom svojich práv (napr. rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 26/95, I. ÚS 10/98, I. ÚS 89/99 a ďalšie). Zároveň je potrebné uviesť, že ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (napr. rozhodnutie sp. zn. I. ÚS 28/01).

Sťažovateľka využila právny prostriedok, ktorého uplatnenie sa vyžaduje pred podaním návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, a podala sťažnosť listom doručeným okresnému súdu 12. januára 2004. Predseda okresného súdu vo svojej odpovedi zo 16. januára 2004 považoval sťažnosť za odôvodnenú a uviedol, že k prietahom dochádza z objektívnych dôvodov, pretože konajúca sudkyňa nastúpila na materskú dovolenku a sudcovia na okresnom súde sú enormne zaťažení, pričom v súdnom oddelení JUDr. A. P. je vyše osemsto nevybavených vecí.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 74/97, I. ÚS 70/98, II. ÚS 813/00) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníkov súdneho konania a postup samotného súdu.

Pokiaľ ide o kritérium „právna a faktická zložitosť veci“, ústavný súd bral do úvahy právny a skutkový stav veci. Predmetom konania je návrh na vyplatenie mzdy sťažovateľke odporcom. Z hľadiska právnej stránky posudzovanej veci ide o úplne jednoduchý prípad, ktorý je dostatočne prepracovaný v súdnej judikatúre. Skutková stránka veci je z hľadiska zložitosti taktiež úplne jednoduchá, pretože napriek skutočnosti, že predmetom sporu je úhrada finančnej sumy, stanoviská strán v konaní nie sú protikladné. Rozdielne názory majú účastníci len na otázku uhradenia sumy za školenie, ktorého sa sťažovateľka zúčastnila, ale nie na základný predmet sporu, t. j. vyplatenie mzdy za mesiac apríl 1999.

Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z hľadiska uvedeného kritéria možno vysloviť záver, že sťažovateľka neprispela k priet'ahom v konaní. Súdny poplatok uhradila v stanovenej lehote a skutočnosť, že tak neurobila navrhovateľka v druhom rade, nemôže byť na ujmu práv sťažovateľky. Zároveň ústavný súd prihliadol na skutočnosť, že sťažovateľka podala sťažnosť na priet'ahy v konaní predsedovi okresného súdu, čím vyjadrila svoju nespokojnosť s priebehom a dĺžkou súdneho konania.

Tretím hodnotiacim kritériom, ktorým ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup samotného okresného súdu. Pri skúmaní skutočnosti, či v dôsledku postupu

okresného súdu došlo k porušeniu vyššie uvedených práv, ústavný súd zistil, že tomu tak je, a to bez existencie zákonnej prekážky.

Ústavný súd zistil, že okresný súd bol nečinný od 28. júla 1999 do 23. novembra 2000, čím vznikli priet'ahy v dĺžke pätnástich mesiacov. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na neprimerane dlhé časové obdobie spojené so zisťovaním úhrady poplatkovej povinnosti počas celého roka 2001, pričom s'ťažovateľka zaplatila súdny poplatok v súdom stanovenej lehote.

Okresný súd vydal 1. marca 2002 uznesenie č. k. 27 C 645/99-8, ktorým zastavil konanie vo vzťahu k navrhovateľke v druhom rade a odporcovi a nárok s'ťažovateľky vylúčil na samostatné konanie. Od 1. marca 2002 do 6. februára 2003 okresný súd vo veci nekonal, čím vznikli priet'ahy v dĺžke jedenástich mesiacov. Okresný súd vydal 6. februára 2003 uznesenie č. k. 27 C 645/99-10, ktorým zrušil uznesenie z 1. marca 2002. Okresný súd bol v danej veci opätovne nečinný od 6. februára 2003 do 21. januára 2004, čím došlo k priet'ahom v dĺžke jedenástich mesiacov. Okresný súd konal vo veci plynulo v období po 21. januári 2004.

Ústavný súd s prihliadnutím aj na ustanovenie § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku postup okresného súdu v uvedených obdobiach vyhodnotil ako konanie, v ktorom došlo k zbytočným priet'ahom zo strany okresného súdu v celkovej dĺžke tridsiatich siedmich mesiacov a ktoré zároveň nesmerovalo k odstráneniu právnej neistoty s'ťažovateľky, keďže dosiaľ nebolo v predmetnej veci rozhodnuté a uskutočnilo sa len jedno pojednávanie.

Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení doručenom ústavnému súdu 5. apríla 2004 okrem iného uviedol, že priet'ahy v konaní boli spôsobené aj samotnou s'ťažovateľkou, ktorá zaplatila súdny poplatok viac ako rok po podaní žaloby. Ústavný súd po preštudovaní spisu poukazuje na skutočnosť, že s'ťažovateľka uhradila súdny poplatok v súdom stanovenej lehote, pričom výzva na zaplatenie súdneho poplatku bola vypravená 7. februára 2001, to znamená osemnásť mesiacov po doručení návrhu s'ťažovateľky okresnému súdu.

Sťažovateľka výzvu prevzala 15. februára 2001 a úhrada poplatku bola súdu doručená 23. februára 2001.

Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení doručenom ústavnému súdu 5. apríla 2004 ďalej uviedol, že priet'ahy v posudzovanom konaní vyplynuli z objektívnych dôvodov. Ústavný súd v zmysle svojej rozhodovacej činnosti poukazuje na to, že „je vecou štátu a organizácie práce súdov, aby za situácie, keď tomu nebráni žiadna zákonná prekážka, nedochádzalo k zbytočným priet'ahom v konaní“ (napr. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 19/00, I. ÚS 64/00).

Právo zaručené čl. 48 ods. 2 ústavy sa realizuje takým konaním všeobecných súdov, ktoré plynulo smeruje k odstráneniu právnej neistoty osoby, ktorá sa obrátila na súd v konkrétnej veci (napr. rozhodnutie sp. zn. II. ÚS 40/97).

Ústavný súd v tejto súvislosti zároveň pripomína, že v súlade s medzinárodným štandardom uplatňovania dohovoru je ustálený názor, že nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť súdne konanie, ho nezaväzuje zodpovednosti za zbytočné priet'ahy v súdnom konaní (napr. rozhodnutia sp. zn. III. ÚS 17/02, II. ÚS 120/02). Povahu objektívnych príčin možno priznať právnym udalostiam, ale uplatnenie ústavou zaručeného práva sa nemôže zmariť nenáležitým správaním štátnych orgánov, ktoré v mene štátu zabezpečujú plnenie práv zaručených ústavou (napr. rozhodnutie sp. zn. I. ÚS 145/02).

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že bolo porušené právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, tak ako jej ho zaručuje čl. 48 ods. 2 ústavy, a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv a slobôd vzniklo nečinnosťou, môže ústavný súd prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

IV.

Pretože ústavný súd rozhodol o porušení práva sťažovateľky, zaoberal sa aj jej žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha“. Z ustanovenia § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde vyplýva, že primerané finančné zadosťučinenie má povahu náhrady nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch.

V konkrétnych okolnostiach danej veci vidí ústavný súd nemajetkovú ujmu sťažovateľky v tom, že po viac ako štyroch rokoch od podania jej návrhu okresnému súdu sa uskutočnilo len prvé pojednávanie vo veci nezaplatenia mzdy, pričom nároky týkajúce sa mzdových otázok súvisia priamo so zabezpečením samotnej existencie sťažovateľky. Preto ústavný súd považoval za primerané priznať jej finančné zadosťučinenie vo výške 30 000 Sk.

Pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia vychádzal ústavný súd zo záujmu ochrany ústavnosti a zo zásad spravodlivosti, o ktoré sa opiera Európsky súd pre ľudské práva, keď priznáva spravodlivé zadosťučinenie podľa príslušných článkov dohovoru aplikovaných na konkrétne okolnosti prípadu.

V súlade s ustanovením § 36 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom uhrádza účastník zo svojho. Na základe ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktorý zakotvuje výnimku z tejto zásady, ústavný súd priznal sťažovateľke náhradu trov právneho zastúpenia, pretože ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľky bolo porušené, a teda mala vo veci úspech.

Pri výške náhrady trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z ustanovenia § 13 ods. 8 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 163/2002 Z. z.“), ktoré upravuje výšku odmeny za zastupovanie pred ústavným súdom a podľa ktorého ak predmet sporu nie je oceneľný peniazmi, odmena za jeden úkon je jedna tretina výpočtového základu. Predmetom konania pred ústavným súdom je ochrana základných práv a slobôd, ktorá nie je oceneľná peniazmi.

Podľa § 1 ods. 3 vyhlášky č. 163/2002 Z. z. výpočtovým základom na účely tejto vyhlášky je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka.

Vzhľadom na skutočnosť, že dva úkony právnej služby boli realizované v roku 2004, ústavný súd vychádzal pri týchto úkonoch z oznámenia Štatistického úradu Slovenskej republiky, podľa ktorého za prvý polrok 2003 bola priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky 13 602 Sk, preto ústavný súd priznal náhradu trov za dva úkony právnej pomoci každý v hodnote 4 534 Sk. Ústavný súd rozhodol aj o priznaní náhrady výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu podľa § 19 ods. 3 vyhlášky č. 163/2002 Z. z., t. j. 136 Sk.

Podľa takto určených kritérií je správny výpočet trov v sume 9 340 Sk, ktorú ústavný súd zaviazal uhradiť právnej zástupkyňi sťažovateľky okresný súd.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. mája 2004